

Säve 242:1 inom Lillhagen 7:1 Säve socken, Göteborgs kommun

Kompletterande arkeologisk förundersökning

Säve 242:1 inom Lillhagen 7:1
Säve socken, Göteborgs kommun
Kompletterande arkeologisk förundersökning

Caj Carlstein och Mats Sandin

**Säve 242:1 inom Lillhagen 7:1, Säve socken, Göteborgs kommun.
Kompletterande arkeologisk förundersökning**

Rapport 2017:8

© Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ 2017

Fastighet: Lillhagen 7:1

Länsstyrelsebeslut dnr: 431-24176-2015

Belägenhet i SWEREF 99: E318465 N6405874

Höjd över havet: 18-23 meter

Beställare: Göteborgs kommun, Fastighetskontoret

Projektnummer: G1715

Projektansvarig: Thomas Johansson

Fältansvarig: Mats Sandin

Övrig personal: Caj Carlstein

Grävmaskinist: Patrik Magnusson, Br. Carlssons Entreprenad AB

För personalens meriter hänvisas till Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativs hemsida

Fältarbetstid: 2017-05-08 - 2017-05-09

Undersökningsområdets storlek: cirka 8400 m²

Arkiv: Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ

Foton: Där fotograf ej anges är bilder tagna av fältpersonalen

Omslagsbild: Arbetsbild. Arkeolog Caj Carlstein dokumenterar schakt 1, foto mot väst

Orienteringskarta: Framställd av Rio Natur- och kulturkooperativ med data från Map Maker, FMIS samt Länsstyrelsen i Västra Götaland

Topografisk grundkarta samt plankarta: Tillhandahållen av beställaren

Övriga kartor och situationsplaner: Framställda av Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ med data från FMIS och Lantmäteriet (medgivandeavtal © Lantmäteriet Dnr R50321710_140001)

Redigering och layout: Sara Lyttkens, Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ

Tryck: Nordbloms Trycksaker AB, HAMBURGSUND

ISSN 1652-1897

Sökord: boplats, Lillhagen, mesolitikum, Sandarna

Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ

Slakthusgatan 8 A

415 02 GÖTEBORG

www.riogbg.se

kontakt@riogbg.se

INNEHÅLL

Översiktskarta med förundersökningsområdet utmarkerat.....	4
Redovisning av utförd undersökning.....	5
Fastighetskarta med förundersökningsområdet utmarkerat.....	8
Schaktplan med nytt fornlämningsområde umarkerat.....	9

Bilaga 1. Profilritningar

Bilaga 2. Schaktbeskrivningar

Figur 1. Översiktskarta med förundersökningsområdet markerat (ring). Skala 1: 1 000 000.

Mats Sandin

Från: fmisreg@raa.se
Skickat: den 11 maj 2017 11:04
Till: Mats Sandin
Ämne: Redovisning av utförd arkeologisk undersökning med KML-beslut

Redovisning av utförd undersökning enligt 11-13 §§ KML

[Klicka här för att skriva ut från din webbläsare.](#)

Geografiska och administrativa uppgifter

Län Västra Götalands län	Kommun Göteborg	Landskap Bohuslän
Socken Säve	Fastighet/kvarter Lillhagen 7:1	Kartblad
Beslutande länsstyrelse (datum för beslut) Västra Götaland (2017-05-11)	Länsstyrelsens dnr 431-24176-2015	Beslut enligt KML Arkeologisk förundersökning enligt 2 kap. 13§ KML

Undersökningens art och omfattning

Undersökarens dnr/projektnr G1715	Typ av undersökning/åtgärd Arkeologisk förundersökning	Fältarbetsid start/slut 2017-05-08 - 2017-05-09	
Undersökande/ansvarig organisation Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ	Projektansvarig Mats Sandin	Typ av exploatering Detaljplan	
Uppdragsgivare/exploatör Fastighetskontoret	Antal arbetsdagar 2	Beräknad rapporttid 16	Total faktisk kostnad

Beräknat	Yta, ext (m2)	Yta (m2)	Volym (m3)	Schakt (m)	Timmar, grov	Timmar, arkeolog	Timmar, maskin
Undersökt	Yta, ext (m2)	Yta (m2) 46	Volym (m3) 60	Schakt (m) 26	Timmar, grov	Timmar, arkeolog 32	Timmar, maskin 16

Berörda RAÄ-nr, datering och lägesbestämning

Berörda RAÄ-nr/tillfällig arbetsidentitet (objektnr) 242:1	
Datering Senare hälften av mellanmesolitikum	
Mätmetod DGPS	
Skala	Kommentar kring inmätning
Medelfel vid inmätning	

Objekttabell för lämningstyper

RAÄ-nr 242:1	Tillfälligt arbetsid. (obj.nr)	Osäker position Nej	Ej synlig ovan mark Ja	Lägsta nivå (möh) 18	Högsta nivå (möh) 23
Antal 1	Lämningstyp Boplats	Egenskapstyp	Egenskapsvärde(n)		
Antikvarisk bedömning	Skadestatus	Undersökningsstatus		Aktualiserad bedömning	

Fornlämning	Skadad	Delundersökt	Lämningstypslista
<p>Beskrivning</p> <p>På uppdrag av Länsstyrelsen i Västra Götalands län har Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ utfört en kompletterande förundersökning inom en del av fornlämningen Säve 242:1, Göteborgs kommun.</p> <p>Inom undersökningsområdet på södra sidan av fornlämningens tidigare kända begränsning grävdes åtta schakt med grävmaskin. I fyra av schakten påträffades överlagrade kontexter med fyndmaterial av slagen flinta. Schakten med överlagrat fyndförande material (S1, S2, S7 och S8) är belägna i undersökningsområdets östra del och begränsas i öster av en väg. På den västra delen av undersökningsytan konstaterades det överlagrade materialet vara bortschaktat vid byggandet av en parkeringsyta (S3, S4, S5 och S6). I S5 påträffades överlagringen men den var väldigt skadad av äldre avbaning. Denna del bedömdes därmed ej vara aktuell för vidare arkeologiska undersökningar.</p> <p>Den tidigare fornlämningsytan är ca 3200 kvadratmeter stor. Den till kommande ytan är ca 6000 kvadratmeter stor. Totalt 9200 kvadratmeter.</p> <p>Den aktuella förundersökningen berör en del av en större fornlämning.</p> <p>Antikvarisk kommentar/motivering till aktualiserad bedömning</p> <p>Utifrån den tidigare förundersökningen och den kompletterande förundersökningen anser Rio Göteborg att fornlämningen bör arkeologiskt undersökas om exploatering skall göras på aktuellt område.</p> <p>Fyndmaterial</p> <p>Vid kompletterande förundersökning i maj 2017 påträffades bland annat två kärnfragment av små koniska kärnor typiska för Sandarnakulturens slutfas (S1), ett stickelavslag (S7) samt fragment av spån typiska för Sandarnakulturens mellersta fas. Bland dessa fragment finns bland annat ett med en distal languette-fraktur (S1). Detta är ett bevis för användande av en speciell teknologi med mycket regelbundna koniska kärnor där spån tillverkats genom tryckteknik, med en lång tryckstock och en flexibel klämma för att hålla fast kärnan.</p> <p>Terräng</p> <p>SV-sluttning av bergshöjd. Park och parkeringsplatser.</p> <p>Skadebeskrivning</p> <p>Delar av fornlämningens SV sida har grävts bort i samband med urschaktning för en parkeringsplats.</p>			

Referenser

Inget kartmaterial bifogat

Ingen skriftlig källa bifogad

Ingen bildinformation bifogad

Filnamn	Typ	Storlek
G1715 S?ve 242 Shaper.zip	application/x-zip-compressed	0.01 Megabyte

Redovisning

<p>Sammanfattning av undersökningsresultaten</p> <p>På uppdrag av Länsstyrelsen i Västra Götalands län har Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ utfört en kompletterande förundersökning inom en del av fornlämningen Säve 242:1, Göteborgs kommun.</p> <p>Inom undersökningsområdet på södra sidan av fornlämningens tidigare kända begränsning grävdes åtta schakt med grävmaskin. I fyra av schakten påträffades överlagrade kontexter med fyndmaterial av slagen flinta. Schakten med överlagrat fyndförande material (S1, S2, S7 och S8) är belägna i undersökningsområdets östra del och begränsas i öster av en väg. På den västra delen av undersökningsytan konstaterades det överlagrade materialet vara bortschaktat vid byggandet av en parkeringsyta (S3, S4, S5 och S6). I S5 påträffades överlagringen men den var väldigt skadad av äldre avbaning. Denna del bedömdes därmed ej vara aktuell för vidare arkeologiska undersökningar.</p> <p>Vid den kompletterande förundersökningen i påträffades bland annat två kärnfragment av små koniska kärnor typiska för Sandarnakulturens slutfas (S1), ett stickelavslag (S7) samt</p>

fragment av spån typiska för Sandarnakulturens mellersta fas. Bland dessa fragment finns bland annat ett med en distal languette-fraktur (S1). Detta är ett bevis för användande av en speciell teknologi med mycket regelbundna koniska kärnor där spån tillverkats genom tryckteknik, med en lång tryckstock och en flexibel klämma för att hålla fast kärnan.

Den aktuella förundersökningen berör en del av en större fornlämning.

Förslag till fortsatta åtgärder

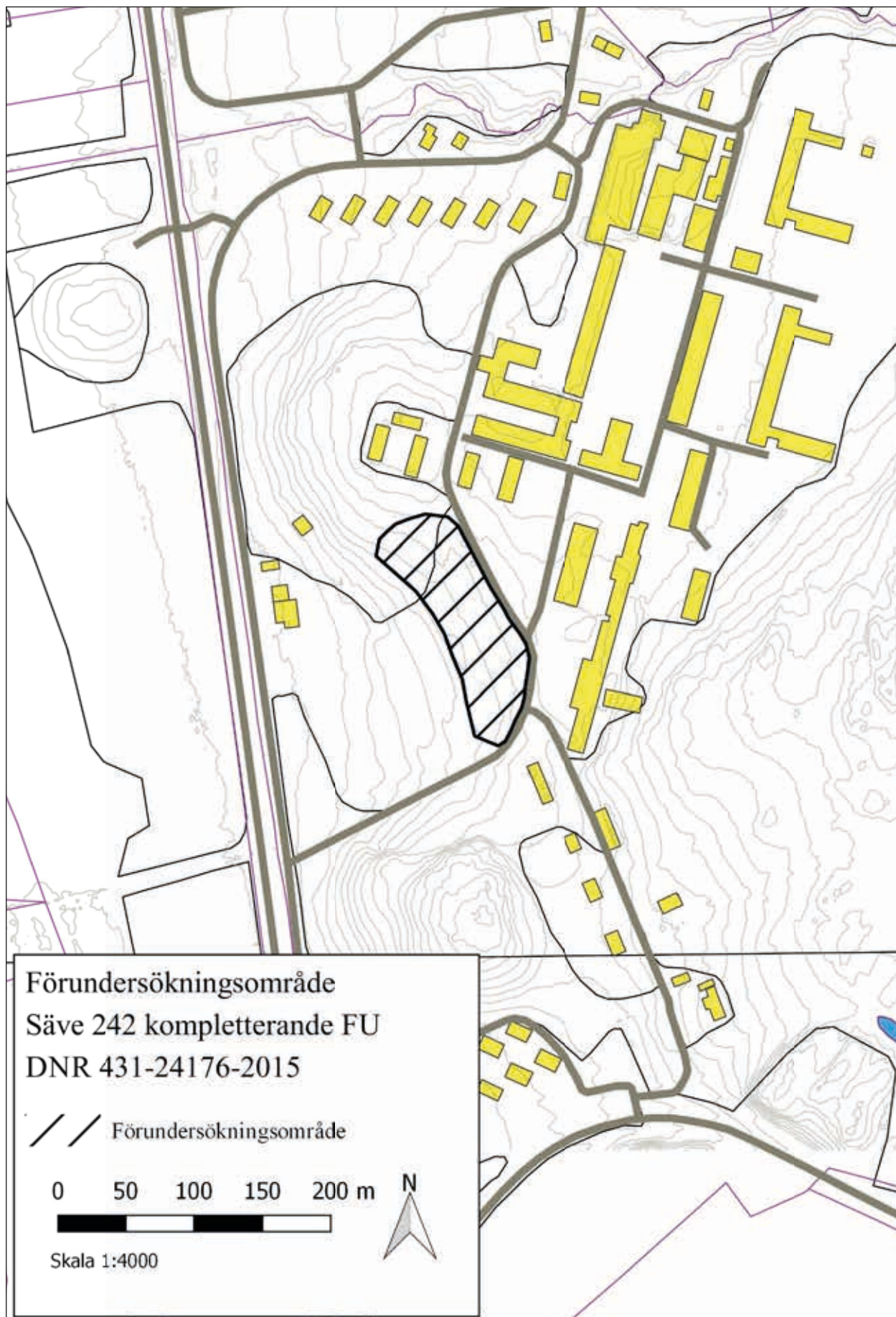
Utifrån den tidigare förundersökningen och den kompletterande förundersökningen anser Rio Göteborg att fornlämningen bör arkeologiskt undersökas om exploatering skall göras på aktuellt område.

Meddelande till FMIS

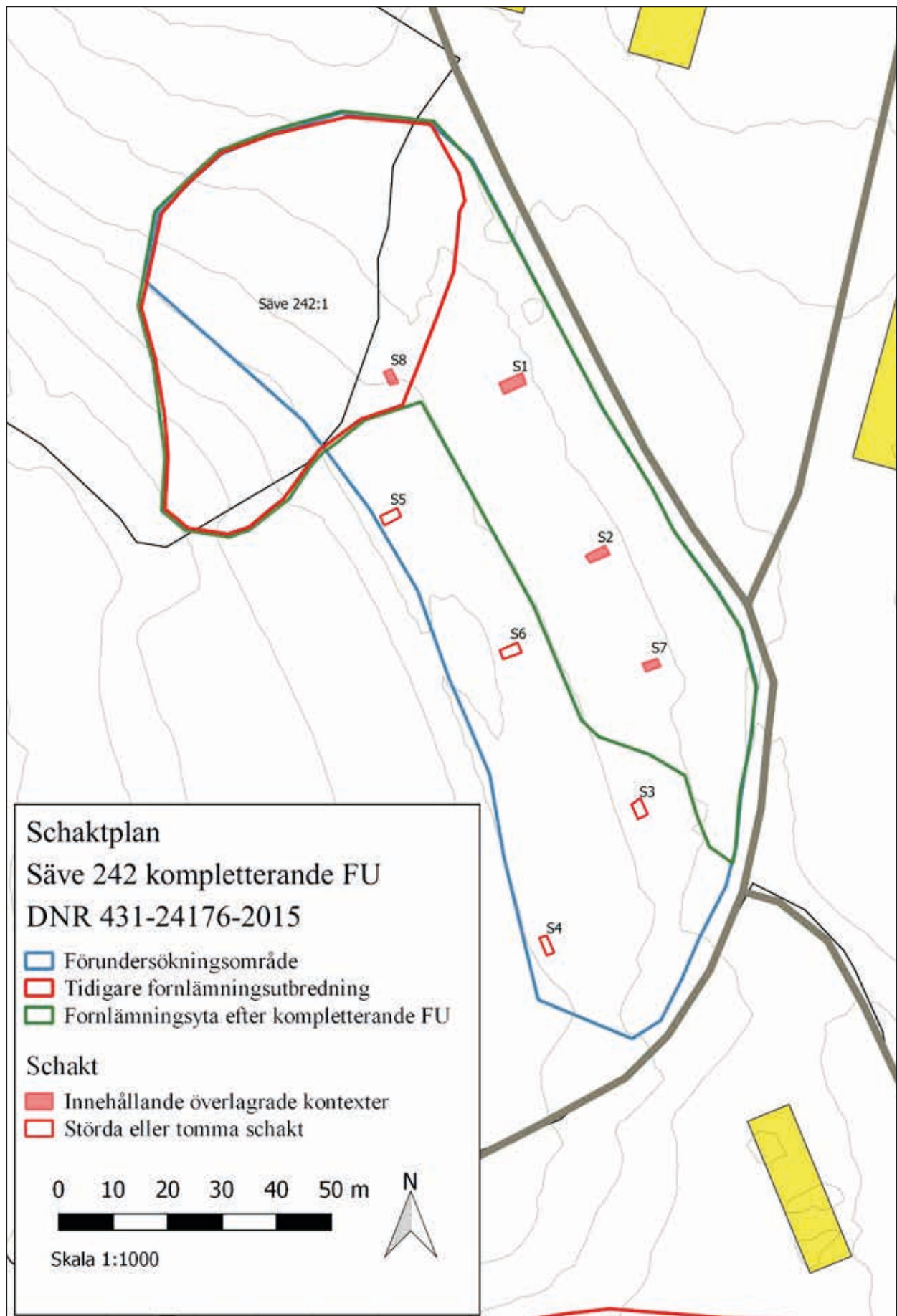
Den aktuella förundersökningen berör en del av en större fornlämning. Ny fornlämningsbegränsning bifogas.

Referensnummer för den inskickade blanketten är: 1831

Blankett inskickad av: Mats Sandin (mats.sandin@riogbg.se) 0709599649

Figur 2. Fastighetskarta med förundersökningsområdet markerat (skraffering). Skala 1: 4 000.

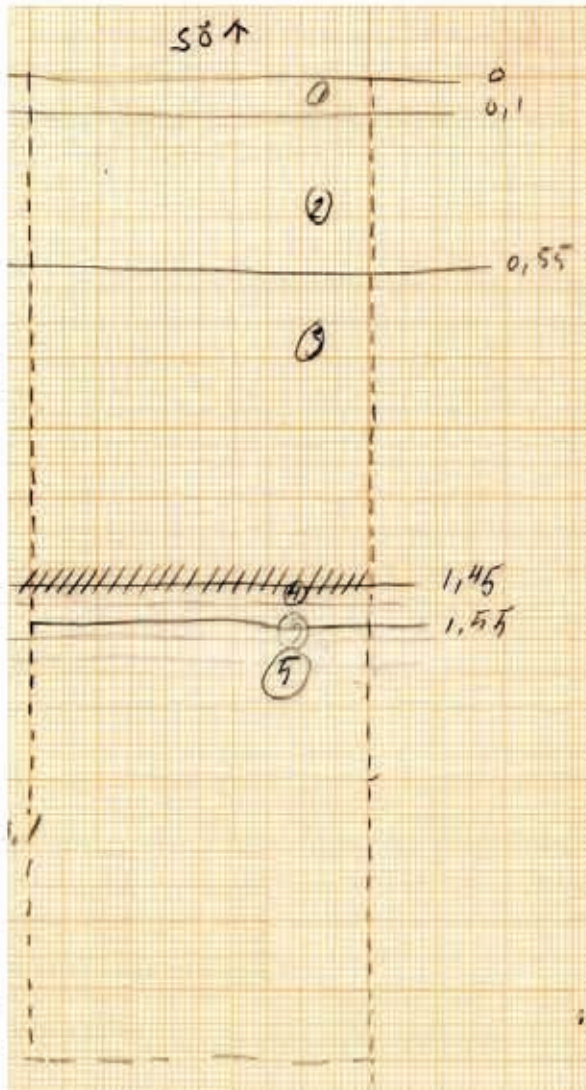

Figur 3. Schaktplan med nytt förnämningsområde markerat (grön polygon). Skala 1: 1 000.

Bilagor

Bilaga 1 - Profiltritningar

Schakt 1

Beskrivning:

Längd 4,2 meter
Bredd 2,4 meter
Djup 2,8 meter

L1: 0-0,1 Hårdgjord yta

L2: 0,1-0,55 Bärlager

L3: 0,55-1,45 Ljus kompakt sand
(Fyndförande)

L4: 1,45-1,55 Sandigt grus (Fyndförande)

L5: Lera 1,55-2,8

Kommentar:

Fynd av flinta gjordes i övergången
mellan L4 och L5.

Schakt 2

Beskrivning:

Längd 4 meter
Bredd 2 meter
Djup 0,75 meter

L1: 0-0,1 Hårdgjord yta

L2: 0,1-0,4 Bärlager

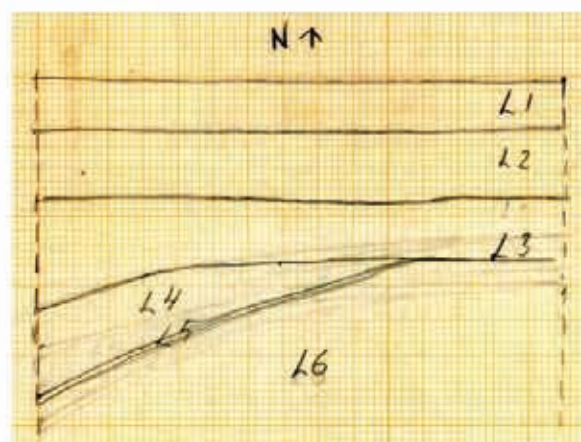
L3: 0,4-0,65 Ljus kompakt sand (Fyndförande)

L4: 0,65-0,7 Grus (Fyndförande)

Kommentar:

Fynd av flinta gjordes i övergången
mellan L3 och L4.

Schakt 5

Beskrivning:
Längd 3,5 meter
Bredd 1,5 meter
Djup 1,2 meter

L1: Hårdgjord yta 0-0,15
L2: Bärlager 0,15-0,35
L3: Påförda massor
L4: Ljus kompakt sand (Fyndförande)
L5: Sandigt grus (Fyndförande)
L6: Flammig brunrå Lera

Kommentar: L3 består av återdeponerade massor innehållande både flintor, tegelkross och porslin. L4: Enstaka flintor förekommer mellan L4 och L5

Schakt 7

Beskrivning:
Längd 3,2 meter
Bredd 1,8 meter
Djup 0,65 meter

L1: 0-0,1 Hårdgjord yta
L2: 0,1-0,45 Bärlager
L3: 0,45-0,5 Ljus kompakt sand (Fyndförande)
L4: 0,5-0,53 Sandigt grus (Fyndförande)
L5: Lera

Kommentar: Fynd av flinta gjordes i övergången mellan L3 och L4.

Schakt 8

Beskrivning:
Längd 2 meter
Bredd 1,5 meter
Djup 1,6 meter

L1: 0-0,1 Grässvål
L2: 0,1-0,3 Matjord
L3: 0,3-0,85 Påförda massor
L4: 0,85-1,2 Ljus kompakt sand (Fyndförande)
L5: 1,2-1,35 Sandigt grus (Fyndförande)
L6: 1,35-1,6 Blålera

Kommentar: Fynd av flinta gjordes i övergången mellan L4 och L5.

Bilaga 2 - Schaktbeskrivningar

Alla måttangivelser är i meter.

Schakt	Beskrivning	Kommentar
S1	Längd 4,2 Bredd 2,4 Djup 2,8 L1: 0-0,1 Hårdgjord yta L2: 0,1-0,55 Bärlager L3: 0,55-1,45 Ljus kompakt sand (Fyndförande) L4: 1,45-1,55 Sandigt grus (Fyndförande) L5: Lera 1,55-2,8	Fynd av slagen flinta gjordes i övergången mellan L4 och L5. Värt att nämnas är stickelavslag samt flertalet kärnfragment.
S2	Längd 4 Bredd 2 Djup 0,75 L1: 0-0,1 Hårdgjord yta L2: 0,1-0,4 Bärlager L3: 0,4-0,65 Ljus kompakt sand (Fyndförande) L4: 0,65-0,7 Grus (Fyndförande)	Fynd av slagen flinta gjordes i övergången mellan L3 och L4.
S3	Längd 3,1 Bredd 1,6 Djup 1,6 L1: 0-0,1 Grässvål L2: 0,1-0,5 Matjord L3: 0,5-0,7 Äldre hårdgjord yta och bärlager L4: 0,7-1,15 Fyllnadsmassor natursand och grus L5: 1,15-1,2 Mörkgrå sand innehållande tegelkross L6: 1,2-1,5 Blålera	
S4	Längd 2,6 Bredd 1,5 Djup 1,2 L1: 0-0,1 Grässvål L2: 0,1-0,4 Matjord L3: 0,4-0,85 Leriga fyllnadsmassor L4: 0,85-1,2 Styv blålera	

Schakt	Beskrivning	Kommentar
S5	<p>Längd 3,5 Bredd 1,5 Djup 1,2</p> <p>L1: Hårdgjord yta 0-0,15 L2: Bärlager 0,15-0,35 L3: Påförda massor L4: Ljus kompakt sand (Fyndförande) L5: Sandigt grus (Fyndförande) L6: Flammig brunrå Lera</p>	<p>L3: består av åter deponerade massor innehållande både flintor, tegelkross och porslin. L4: Enstaka slagna flintor förekommer mellan L4 och L5.</p>
S6	<p>Längd 3,5 Bredd 1,5 Djup 0,9</p> <p>L1: Hårdgjord yta 0-0,15 L2: Bärlager 0,15-0,75 L3: Lera 0,75-</p>	
S7	<p>Längd 3,2 Bredd 1,8 Djup 0,65</p> <p>L1: 0-0,1 Hårdgjord yta L2: 0,1-0,45 Bärlager L3: 0,45-0,5 Ljus kompakt sand (Fyndförande) L4: 0,5-0,53 Sandigt grus (Fyndförande) L5: Lera</p>	<p>Fynd av slagen flinta gjordes i övergången mellan L3 och L4. Här framkom bl. a. ett spån från en konisk kärna.</p>
S8	<p>Längd 2 Bredd 1,5 Djup 1,6</p> <p>L1: 0-0,1 Gräsvål L2: 0,1-0,3 Matjord L3: 0,3-0,85 Påförda massor L4: 0,85-1,2 Ljus kompakt sand (Fyndförande) L5: 1,2-1,35 Sandigt grus (Fyndförande) L6: 1,35-1,6 Blålera</p>	<p>Fynd av slagen flinta gjordes i övergången mellan L4 och L5.</p>

